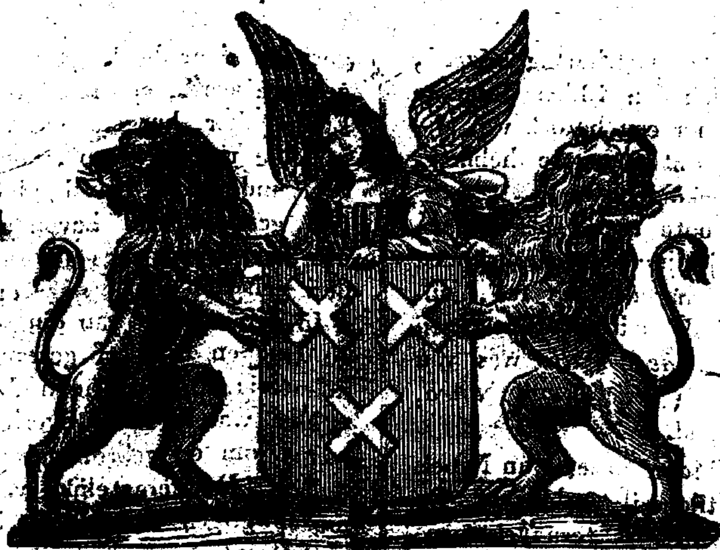
No. 10 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 30 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Maart.

De gisteren gevoerde [illegible] tusschen de heeren *Thiers* en *Guizot*, die [illegible] uit heden haar beslag zoude bekomen, is op nieuw verbroken, zoodat men heden morgen weder even ver was, als op den eersten dag nadat het vorig ministerie zijne demissie had gegeven. Deze tweede breuk tusschen de beide voornaamste chefs der coalitie heeft de overtuiging gegeven, dat het onmogelijk is een kabinet uit de onderscheidene deelen der coalitie zamen te stellen. De scheuring schijnt ditmaal ter zake van het presidentschap der kamer te zijn ontstaan. De heer *Thiers* stond er op dat de heer *Odillon Barrot* de kandidaat van het ministerie was; bij de vorige combinatie, waarin de doctrinairen niet begrepen waren, had hij daarvan geene hoofd-voorwaarde gemaakt; thans met den heer *Guizot* in het kabinet, was hij er op gesteld, ten einde in de linkerzijde een tegenwigt tegen den invloed der doctrinaire partij te vinden. De heeren *Guizot* en *Duchatel* hadden zich hieraan niet willen onderwerpen, en de keus van den president aan de beslissing der kamer overgelaten. De onderhandelingen werden daardoor gebroken.

De *Messager* van deze mislukte onderhandelingen verslag gevende, zegt: De heer *Thiers*, steeds genegd om zich gemakkelijk omtrent de personen te laten vinden, mits men het eens zij over de zaken, had duidelijke en bepaalde verklaringen verlangd. Eene vereeniging had er gisteren middag ten vijf ure plaats, tusschen de heeren *Thiers*, *de Broglie*, *Guizot*, *Duchatel*, [illegible] en *Sauzet*, en daar heeft men onderling begrepen, dat er geen middel bestond om zich te verstaan.

Het *Journal des Débats* voegt bij het verslag van den *Messager*: » Reeds voor [illegible] die [illegible] de afbreking der onderhandelingen [illegible] den heer *Thiers* en den heer *Guizot* en zijne vrienden ten gevolge heeft gehad, had de maarschalk *Soult* zijn vast besluit aangekondigd, om geen deel aan de ontworpene combinatie te nemen: » » Na hetgeen er sedert veertien dagen is voorgevallen, zeide zelf heden morgen de maarschalk tegen verscheidene gedeputeerden, bestaat er tusschen den heer *Thièrs* en mij eene onoverkoombare afscheiding.

» Men verzekerde heden (gisteren) avond, dat de heer *Thiers* morgen (heden) voormiddag op de Tuilerien moet ontboden worden.

» Om niet onvoorziens geraadpleegd te worden, hield de heer *Thiers* zich, naar men verzekerde, reeds heden (gisteren) avond bezig met de keus der leden van het eindelijk kabinet welker zamenstelling hem schijnt te zullen opgedragen worden, en waarvan hij rekent het eigenlijk hoofd te zijn, wie overigens de president in naam mag worden.

» Zoo wij wel onderrigt zijn, zou de heer *Odillon-Barrot*, die nu den heer *Thiers* in deze onderhandeling bijstaat, reeds aan den heer [illegible] de portefeuille van buitenlandsche zaken aangeboden hebben, [illegible] geweigerd. »

Naar [illegible] dan nu ten laatste de heer *Thiers* [illegible] zaak komen. Deze is heden op den middag bij den koning ontvangen en tot half twee met hoogstdenzelven in conferentie gebleven. Eene vereeniging van gedeputeerden van het linker centrum en van het centrum is daarop ten huize van den heer *Thiers* gehouden. Ter beurze werd verzekerd, dat eene nieuwe combinatie was tot stand gekomen, welke bestond uit de volgende personen:

De heeren *Thiers*		president van den raad en minister van buitenlandsche zaken.
	d'Argout	minister van financien.
	Passy	» » binnenlandsche zaken.
	Maison	» » oorlog.
	Duperré	» » marine.
	Sauzet	» » justitie en eeredienst.
	Dufaure	» » koophandel.
	Villemain	» » openbaar onderwijs.

Sommige lieden meenden dat het presidentschap aan den heer *Duperré* zou worden opgedragen.

In de onderhandelingen gisteren gevoerd, heeft inzonderheid de heer *de Broglie*, schoon zelfs volstandig weigerende, om eene portefeuille te aanvaarden, de onderscheidene partijen, alhoewel vruchteloos, zoeken overeen te brengen. De heer *Guizot* heeft zich nog dezen morgen naar den heer *de Broglie* begeven. Het *Journal des Débats* en *la Presse* laten heden weder scherp tegen den heer *Thiers* uit, hetgeen sommigen doet vooronderstellen, dat er altijd nog eene strekking bestaat, om den heer *Thiers* van de zaken te verwijderen, en een kabinet met de heeren *Soult* en *Guizot* te vormen. Velen intusschen gelooven, dat het nieuwe kabinet, hoedanig ook zamengesteld, zich niet lang in het bewind zal kunnen handhaven; dit verflaauwt den ijver der kandidaten en vermeerdert nog de moeijelijkheden van het oogenblik.

— Gisteren is een kabinets-koerier met depeches van koning *Leopold* op de Tuilerien aangekomen, ook zou er gisteren avond een britsch koerier met depeches van de koningin *Victoria* zijn gearriveerd, welke koerier in last had zijne depeches slechts aan den koning zelven ter hand te stellen.

— Luidens de jongste brieven uit Algiers was de aide-de-camp van den maarschalk *Valée*, *de Salles* met eene zending naar *Abd-el-Kader* belast geweest, zoo het schijnt om des Emirs bemiddeling te verwerven, dat de Franschen eene regtstreeksche gemeenschap tusschen Algiers en Constantine openden; maar de zending was [illegible] de Kader zich niet had kunnen of willen verbinden, om de stammen op dien weg te gebieden, de Franschen ongestoord te laten trekken. De expeditie was dus vooreerst uitgesteld.

— De bijzondere berigten uit Bayonne tot den 23sten, houden, dat don *Carlos* den 21sten nog te Tolosa was. Bij een dagorde was aan de karlistische troepen de herstelling van de generaals *Elio* en *Zariategui* in hunnen rang aangekondigd. *Elio* had het algemeen kommandement van Navarre bekomen en *Zariategui* het bevel over eene divisie onder *Maroto*. Andere personen in de zaak van deze generaals betrokken waren eveneens vrijgesteld.

In een' brief van Jerica van den 9den Maart, wordt gemeld dat er een gevecht tusschen de divisie van den generaal *Ayerbe* en de troepen van *Cabrera* had plaats gehad, waarbij de laatste de nederlaag had geleden en aan den arm was gewond geworden. De benden die het land afliepen waren sedert verstrooid; alleen te Almigia bevonden zich nog *Forcadell* en *Vissano* met weinige troepen.

— Ter beurze was heden (27 *Maart*) de fonds-notering als volgt; 5 pCt. 110; 3 pCt. 79,95; Nap. r. 100,55; Sp. Ardoin 20⅝; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Maart.

Naar het voorbeeld van het bestuur der hoogeschool van Gottingen, hebben de stemhebbende leden der burgerij van Gottingen besloten geene keus te doen, voor de beschrevene standen-vergadering.

— Te Wilna is in de helft dezer maand het vonnis uitgesproken over de personen die wegens de jongste staatkundige woelingen in verzekerde bewaring waren genomen. De aanlegger derzelve, zekere *Kornarski*, die uit Frankrijk teruggekomen was met oogmerk om onlusten te verwekken, was gefusilleerd geworden. Een viertal grondbezitters waren naar Siberie verbannen, en een twintigtal studenten, meest van de geschorste hoogeschool van Kiew, waren als gemeen soldaat naar het leger van den Kaukasus gezonden.

— In een brief uit Brussel in de *Allgemeine Zeitung* [illegible] wordt gezegd, dat naar hetgeen men daar omtrent de brieven, welke te Parijs bij den heer *de Potter* in beslag genomen zijn, [illegible] men had, in dezelve tusschen *Bartels* en *de Potter* over niet [illegible] der zon gehandeld zijn, dan om Belgie, de Rijnprovincien en Holland in opstand te brengen en deze gewesten tot eenen [illegible] te vereenigen.

— Te Weenen is berigt ontvangen, dat de aartshertog *Karel*, met zijnen zoon, aartshertog *Albrecht*, zich den 13den dezer te Trieste naar Manfredonia heeft ingescheept, na een bezoek van zijnen jongeren zoon, aartshertog *Frederik*, ontvangen te hebben, die tot dat einde van Venetie naar Trieste gekomen was.

— Uit Napels schrijft men, dat aldaar groote toebereidselen gemaakt werden, om den aartshertog *Karel* bij zijne aanstaande komst met luister te ontvangen. De koningin zou haren vader tot Manfredonia te gemoet gaan. — Te Napels bevindt zich sedert eenigen tijd de hertogin *Van Berry*. De graaf *Lucchesi-Palli* was van Palermo teruggekomen, waar hij zijnen vader den vorst *Campofranco*, voormalig onderkoning van Sicilien bezocht had.

— Z. M. de koning van Beijeren is den 14den dezer van Napels naar Sicilie afgereisd, alwaar hij eenigen tijd wil verblijven. De kroonprins van Beijeren was van Rome te Napels teruggekomen. Het getal vreemdelingen dat zich tegenwoordig te Napels ophield was buitengemeen groot.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Maart.

Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Heden morgen is Z. Exc. de russische minister aan het Ned. hof, baron *von Maltitz*, benevens den baron *van Omphal*, adjudant van Z. M. den koning uit deze residentie naar Utrecht vertrokken, ten einde morgen de reis naar Nijmegen voort te zetten en aldaar Z. Keiz. H. den Grootvorst-Troonopvolger van Rusland af te wachten; wordende Z. K. H. reeds Zondag aanstaande, in deze hofstad verwacht.

— Naar men verneemt zijn thans de ontwerpen van wet, tot vaststelling van een Nederlandsch Wetboek op het strafregt, bij den raad van state in overweging.

— Het departement van oorlog is door Z. M. bij rescript van den 19den dezer gemagtigd, om aan de gehuwde miliciens der ligtingen van 1832 en 1833, kind of kinderen hebbende, of aan weduwenaars in dezelfde termen vallende, het reeds toegekend verlof tot 1 Mei, tot nadere oproeping te verlengen.

— Op den 24 dezer is te Utrecht, in den hoogen ouderdom van ruim 80 jaren overleden de hoog welgeboren heer *Willem René* baron *van Tuyll van Serooskerken*, heer van Zuilen en Zweser-Eng en Westbroek, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud lid van de eerste kamer der Staten-Generaal enz.

— Uit Zeeland wordt gemeld, dat op den 26sten te Neuzen de aanbesteding heeft plaats gehad van een groot bomvrij arsenaal, zijnde dit belangrijk werk door den heer *van Tienhoven* te Werkendam aangenomen voor eene som van *f* 198,000.

— Zr. Ms. korvet *Boreas*, kapitein-ter-zee *Pfaff*, zou de reede van Vlissingen verlaten en den 27sten in 's Rijks dok aldaar worden gehaald.

— Op de veiling van 1319 kisten *Java*-indigo, door de Nederlandsche Handelmaatschappij, dingsdag, te Rotterdam gehouden, is alles contant verkocht. De bestede prijzen waren van *f* 2.80 tot *f* 6.

— In de *Nijmeegsche Courant* leest men:

Wij zijn, van wege het bestuur der stad Cleve, verzocht, aan te kondigen, dat van Woensdag den 27sten Maart, tot en met Woensdag den 3den April, van des middags 12 tot des namiddags 3 ure ten huize van den heer *Wellen*, logementhouder aldaar, eene tentoonstelling van schilderijen zal gehouden worden, van welke de opbrengst, à 2½ silb. gros per persoon, strekken zal ten voordeele van den algemeenen stads armen. Op deze tentoonstelling zal uitmunten een boschrijk landschap, gestoffeerd met beesten, van onzen landgenoot, en met roem bekenden schilder, den heer *B. C. Koekkoek*, welke schilderij, hoog 160 en breed 110 Ned. duimen, gezegd wordt, het beste te zijn, wat zijn penseel tot nu toe voorbragt.

— In den *Avondbode* leest men heden eene bijzondere correspondentie uit Kranenburg van den 26sten dezer, volgens welke men den avond te voren (maandag) nieuwe onlusten te Kleef verwachtte, die echter door het beleid en de oordeelkundigheid van den latsoenlijken stand waren afgewend geworden. Ten acht ure waren in den hoek genaamd de Heiberg (eene straat van de gemeenste soort) meer dan 200 man en eene menigte wijven op de been, nadat bij den predikant *Turman* een naamlooze brief was gezonden, in welke hij en het zijne bedreigd werden; men rekende er dus op dat er geplunderd zou worden. Volgens de geruchten, werden ook de belastingkantoren en de bureaux en kassen van den landraad bedreigd, waardoor het gemeen zijn' afkeer van den impost op het geslagt en gemaal wilde te kennen geven. Door eenen aanval op deze bureaux en kantoren zou het oproer een meer staatkundig aanzien hebben gekregen.

Dit geheele plan was door de wijze maatregelen van het civiel bewind en krachtdadige handeling der betere burgers verijdeld. De publicatie van den burgemeester, waarbij verboden werd, dat meer dan drie personen op straat bijeen mogten zijn, had goede vruchten gedragen; op grond daarvan werd de bedoelde Heiberg schoon geveegd door de burgerwacht, die in den avond van zondag was georganiseerd, en met sabels, geweren en pieken gewapend was. Eenige dier burgers werd door steenen gewond, die het janhagel in zijne reijen wierp, doch hun welberaden moed had weldra de overhand. Een twintigtal der belhamels werden door haar gevangen genomen en bevonden zich in den kerker. Ten half twaalf ure des avonds was de rust hersteld; de burgerwacht bleef echter den geheelen nacht door onder de wapenen.

In den ochtend van dingsdag zijn de kwartiermakers der verwachte troepen te Kleef gekomen en in den loop van den dag 100 man infanterie en 30 uhlanen de stad binnen getrokken.

Men was te Kleef overigens dingsdag reeds overal druk aan het werk, om de gebrokene glazen voor rekening van de stad te herstellen. De geregtelijke vervolging tegen de belhamels en hunne medepligtigen zou weldra ingesteld worden.

Omtrent de aanleidende oorzaak van de onlusten te Kleef wordt in de *Arnhemsche Courant* en in den *Avondbode* berigt, dat door sommigen genoemd werd eene predikatie van eenen jongen geestelijke en het verspreiden van oproerige geschriften, waaronder genoemd werd het: *Gesprek op den Rijn*, terwijl anderen de oorzaak vonden in de uitgave van een werkje getiteld *Luther*, waarvan men voor den schrijver hield den heer *Simons*, 1ste luitenant, die met de politie te Kleef was belast, welk geschrift een vroeger uitgegeven boekje tegen de protestantsche godsdienst wederlegde. Van het bedoeld geschrift, dat te Barmen was gedrukt, zouden te Kleef in stilte eenige exemplaren zijn verkocht geworden, hetwelk ten gevolge had dat bij den heer *Simons* en bij den boekhandelaar *Cohen* eenige glazen des nachts werden ingeworpen. Er was echter reden om te gelooven dat de zaak niet verder zoude komen, doch de twijfel werd deswege zondag ll. opgeheven, door eene afkondiging van den kansel, bij welke de gemeente tegen het gezegde boekje gewaarschuwd werd. Des zondags avonds verzamelde zich daarop het gemeen, en begaf zich naar de woning van den heer *Simons*. Dezen niet te huis vindende zoekt men hem in de societeit *Concordia*, doch middelerwijl werd hij door het graauw op straat ontmoet en ontkwam slechts met groot gevaar aan deszelfs woede. Middelerwijl werden glazen in de protestantsche of Evangelische kerk, in de woningen van derzelver leeraars, bij den burgemeester en bij den heer *Simons* ingeworpen; dat van den laatstgenoemde werd grootendeels verwoest. De moedwil duurde tot ten half drie uren in den morgen: voort, toen het gelukte het oproer tot staan te brengen, deels door de tusschenkomst der welgezinde burgerij, deels door de bemoeijing van den heer hoofdpastoor. Een vijftigtal arrestatien hadden er plaats.

— Bij koninklijk besluit is verklaard, dat de bepalingen van Hoogstderzelver besluiten van den 18den December 1822 (Staatsblad n°. 52) en van den 1sten December 1825, No. 163, nopens de verdeeling van boeten op overtredingen der verordeningen op den ijk der maten en gewigten beloopen, insgelijks van toepassing zijn op de boeten voor overtredingen, welke door de ijkers van het vaatwerk en de policie-beambten worden geconstateerd.

— Bij koninklijk besluit is bepaald, dat op den 1sten April 1839, de bijzondere bewaringen van het kadaster zullen ophouden afzonderlijk te bestaan, en vereenigd worden met de bewaringen der hypotheken in de onderscheidene arrondissementen aanwezig; de ambtenaren, met deze laatste functien belast, zullen, van het gezegd tijdstip af, zijn bewaarders van de hypotheken en het kadaster, over het geheel arrondissement; dat zoodanige der bijzondere bewaarders van het kadaster, mitsgaders boekhouders, klerken en surnumerairs, verbonden aan de thans bestaande kantoren van bijzondere bewaring van het kadaster, welk daartoe door Z. Exc. den Minister van finantien zullen worden aangewezen, zullen, in de betrekking van boekhouders, overgaan tot en toegevoegd worden aan de kantoren van bewaring van de hypotheken en het kadaster, of ook aan de provinciale bewaring; dat de bewaarders van de hypotheken en het kadaster, van dat tijdstip af deszelfs vergoeding voor klerken, lokaal, huur, en kantoorbehoeften, als anderzins, genieten, als toegelegd is aan de bijzondere bewaarders, ter plaatse waar hun kantoor gevestigd is; dat de provinciale bewaringen bij voortduring belast blijven met het bijhouden van de kadastrale minuut-plans en de daartoe behoorende tafels, alsmede met dat der perceelsgewijze en verzamelings-leggers; dat dubbele der perceelsgewijze leggers, aan de kantoren van bewaring van de hypotheken en het kadaster, zullen worden aangehouden en door wederkeerige mededeeling, met die bij de provinciale bewaringen, in overeenstemming zullen worden gehouden; dat Z. Exc. de Minister van Finantien, voor iedere provincie of over meerdere personen te zamen, eenen hoofd-ambtenaar voor het kantoor zal aanwijzen, welke belast zal zijn met het naauwkeurig onderzoek der schetsteekeningen en berekeningen van de op de kadastrale plans over te brengen veranderingen, alsmede met de controle der meetkundige verrigtingen der landmeters op het veld; zullende hij, bij eene bijzondere instructie, de betrek-

ning der hoofdambtenaren regelen tot de bewaarders van de hypotheken en het kadaster, alsmede tot de provinciale bewaarders, als belast met het bijhouden der minuut-plans; dat de leiding der schattingen, onder dadelijk toezigt van den provincialen bewaarder, aan de controleurs van het kadaster, te dien einde benoemd of nog te benoemen, zal blijven opgedragen; en dat de ambtenaren welke, ten gevolge der voorstaande beschikking buiten functien geraken, door den Minister van Financiën, ter plaatsing zullen worden voorgedragen en inmiddels op wacht-geld worden gesteld, of ook zoo daartoe termen bestaan, gepensioneerd worden.

De belgische berigten die wij heden morgen ontvangen hebben, zijn van weinig aanbelang. Wij vinden daarin alleen de volgende bijzondere briefwisseling meldenswaardig, voorkomende in den *Observateur* en geschreven uit Zalder, in het Limburgsche, van den 27sten dezer:

„Het hoofdkwartier van de voorhoede-brigade zal morgen te Hasselt zijn, met den staf en het 1ste bataillon van het 3de regiment jagers te voet. In het kamp heerscht eene buitengewone sterfte onder de paarden. Men heeft er reeds meer dan 50 afgemaakt, en meer dan 150 paarden naar de infermerien te Leuven verzonden. Deze paardenziekte is de droes en de schurft. Men schrijft deze ziekten toe aan de slechte fourage en aan de ongezondheid van het kavallerie-kamp, 't welk altijd onder water staat; het is een ware modderpoel."

— Te Antwerpen waren gisteren (28 Maart) genoteerd: Belg. 100 drie achtste, ½; 3 pCt. 71¾; Sp. Ardoin 17⅝; Nap. r. 93½; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 99⅝; Braz. 78; Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. v.

Blijkens de Londensche berigten tot den 27sten dezer, heeft de minister *J. Russell* op de hem gedane vraag, zijn voornemen aangekondigd, om den 11 April, den eersten dag na de wederbijeenkomst van het parlement, zijn aangekondigd voorstel te doen omtrent het bestuur van Ierland waarvan welligt het bestaan van het tegenwoordige kabinet afhangt.

— Luidens brieven uit Lissabon, had de minister van financien, *M. de Carvalho*, zijn ontslag gegeven, ofschoon de Koningin het nog niet had willen aannemen. De genoemde minister moet tot dien stap zijn overgegaan, uit hoofde van de aanmerkingen van eenige afgevaardigden, dat de troepen, over het geheel, sinds verscheidene maanden geene soldij hadden erlangd, terwijl de bezetting van Lissabon geregeld betaald werd. De minister had het onmogelijke daarvan betoogd.

— Blijkens de jongste berigten uit New-York, maakte *John Harvey*, Britsch gouverneur van Nieuw-Brunswijk, zich gereed om alle aanvallen die van den kant van Maine megten gedaan worden, af te keeren, en hadden verscheidene bataillons militie de wapens gekregen [illegible].

De zaak der Noordoostelijke grenzen maakte in de Vereenigde Staten ten uiterste gespannen. Het comité voor de buitenlandsche zaken had deswege een uitvoerig verslag uitgebragt, waarin hetzelve een' hoogen toon aanneemt, en waarin het aandringt op het zenden van een special gezantschap naar Engeland om dit, sinds vijftig jaar hangende vraagpunt, af te doen.

Bij dit verslag was een ontwerp van wet gevoegd, niet slechts tot het vinden van de kosten voor zoodanig gezantschap, maar ook om den president te magtigen, om eene aanzienlijke krijgs- en zeemagt op de been te brengen. Met eenige wijzigingen is die wet aangenomen en is de president daartoe gemagtigd, des noods, 50,000 man militie en de zeemagt in dienst te stellen. De Vereenigde Staten weigeren overigens thans het betwiste gebied van Engeland op de betwiste landstreek, gelijk tot dus verre, te erkennen.

De heer *Calhoun* zou de buitengewone gezant naar Engeland zijn. Men had nog hoop, dat door de bemiddeling diens beleidvollen staatsman [illegible] zou worden geschikt. De opgemelde krijgstoerustingen [illegible] hebben hier te lande echter een' [illegible].

Blijkens berigten uit Mexico, [illegible] New-York ontvangen, is de generaal *Santa Anna* met de [illegible] *interim* tot het voorzitterschap verheven, en moest hij zeer genegen wezen de bemiddeling van den Britschen gezant, den heer *Pakenham*, in het geschil met Frankrijk aan te nemen. Generaal *Bustamente* had het bevel der troepen op zich genomen, en was naar Tampico opgerukt.

— Ter Londensche beurs van den 26sten waren genoteerd: 3 pCt. gec. 92¾; Ned. 2½ pCt. 55⅝; 5 pCt. 103¼; Portugal 21½; Spanje 20⅝; Braz. 79¼.

BELGIE en NEDERLAND.

Belgie's bestuur is dan tot het traktaat der XXIV artikelen toegetreden; maar nu doen zich eenige vragen op, omtrent de wijze van het ten uitvoerleggen van het traktaat. Die ten uitvoerlegging moet dadelijk plaats hebben; immers van den 1sten Januarij 1839 af komt de rente door Belgie verschuldigd voor zijne rekening; er moet dus op den 1sten Julij dezes jaars door dat land daaraan voldaan worden. Wie zal die gelden voorschieten, indien op dat tijdstip de scheiding der schuld nog niet geregeld is? Waarschijnlijk Nederland, omdat de rentheffers van den staat niet geschokt zouden worden in het openbaar vertrouwen dat zij stellen in het Bestuur; maar het is te hopen dat Belgie dan niet talmen zal met die gelden te storten, opdat er geen Belgische achterstand ontsta, door welke men later een streep haalt, in plaats van de rekening te voldoen. Desgelijks is het gelegen met de afgestane gedeelten grondgebied; zoo men de deswege vernomene klagten gelooven mag, dan zouden de Belgische autoriteiten de nu afgestane gedeelten grondgebied nog hebben geplunderd, door van de arme bewoners hunne belastingen en verhoogingen over dit jaar te vorderen; hetgeen evenwel eene ongehoorde vexatie wezen zou. Desgelijks rijst de vraag, daar het traktaat toch verbindt voor de voldoening der rente sedert 1 Januarij dezes jaars, hoe het traktaat moet verstaan worden, omtrent de heffing van den tol op de Scheldevaart? Gaat de bepaling in van het tijdstip van den eersten Januarij jongstleden; of wel van de indiening der voorstellen van de Conferentie; of wel van het tijdstip der onderteekening van den Koning der Nederlanden; of wel van die der onderteekening van de Belgische regering? Alsdan zoude, in het laatste geval die onderteekening een tijd lang verschoven zijnde, door de gerekte beraadslagingen der Belgische kamer, aan Nederland een grief zijn toegebragt. Of zoude alles eerst ingaan van het oogenblik der executie van het traktaat? Maar van wanneer dan? Immers in Frankrijk wil men den Belgen doen gelooven, dat ofschoon dat land zich gebonden achtte, om op de aanneming van het gewijzigd traktaat aan te dringen, men zich rekkelijker zou betoonen in het ten uitvoer leggen van het traktaat terwijl de verklaring van het Belgisch bestuur, dat de weg der onderhandeling nog niet gesloten was, om die heffing der regten op de Schelde van Nederland af te koopen tegen een vast regt, een ruim veld van beschouwingen openstelt, welks bewandeling een' geruimen tijd vordert, gedurende welken tijd men ten nadeele van Nederland geen tolregten zoude betalen. Wij verwachten intusschen, dat de Conferentie, op aandrang der Nederlandsche regering, de noodige maatregelen nemen zal, om de nu eenmaal besliste zaak haar beslag te doen erlangen; dat er een einde zal kunnen gemaakt worden aan die voortaan nuttelooze kosten, waartoe de vijandelijke houding van Belgie in den laatsten tijd ons op nieuw verpligt heeft, en daardoor de mobiele schutterijen definitief ontbonden en ontslagen, en die nog in dienst zijnde ligtingen (boven het gewone getal in vredestijd) der Nationale Militie huiswaarts kunnen worden gezonden; die kosten toch zouden oneindig voordeeliger kunnen worden aangewend voor de zoo noodige verbeteringen der fortificatie-werken, voor het opleggen van het benoodigd materieel, en het behoorlijk en blijvend inrigten der grensvestingen, tot vestingen van den eersten rang. Bekend toch is het, dat zeer vele voorzieningen in 1830 en sedert genomen zijn, om slechts in de eerste behoeften van tegenweer te voorzien en geenzins daargesteld zijn om blijvend op den bestaanden voet de daaraan gegevene bestemming of inrigting te behouden.

BOEKBESCHOUWING.

REIS NAAR ITALIE, *in het voorjaar van* 1835; *door* Dr. WOLFGANG MENZEL. *Uit het Hoogduitsch.* Dordrecht, *bij* H. LAGERWEY. 1838, 8°. 313 *blz.*, *prijs f* 3,40.

Deze door een kunstminnaar te boek gestelde reis, heeft onze belangstelling in hooge mate opgewekt: minder door avontuurlijke vonden, want die hebben wij slechts schaars hier aangetroffen; meer door de taal van het gezond verstand en de onderhoudende schrijfwijze. Wij hebben ons niet beklaagd in den geest reisgenooten van Dr. MENZEL geweest te zijn; en daar wij *Italie* ook uit andere bronnen kenden, waren wij in de gelegenheid om te beoordeelen, of de hoofdpersoon van ons gezelschap wezenlijk verdiende, dat wij hem bleven volgen op zijne reize. Zoo hebben wij te gader ons met hem verdiept in het voortreffelijke en zinnebeeldige van den Dom te *Milaan* (waarvan een fraai afbeeldsel, geleverd door de pers van H. J. BACKER te *Dordrecht*, dit boekwerk versiert) en zijn op nieuw opgetogen geweest over dit meesterstuk van Gothischen bouwtrant; zoo hebben wij met hem de gevaren eener verbolgene zee getrotseerd, en eenen laatsten blik met hem geworpen op het wegstervende karnaval in de oude wereldstad. *Napels* hield ons opgetogen over hare ligging; en de Vesuvius heeft ons met bijna roekelooze stoutheid aan zijnen rand gezien, om deszelfs geheimen te bespieden, of onder diens vuurregen de grootheid der scheppende en

alles onderhoudende almagt te bewonderen. Te *Rome* teruggekeerd hebben wij de meesterstukken van ouden en nieuwen tijd bezien en beoordeeld, en zijn deelgenooten geworden, van de denkwijze des grooten THORWALDSENS over de *Kunst*. Nog eer wij des schrijvers Vaderland wederom betreden hebben, verpoosden wij ons in de drie dubbele kerk en bij het graf van des H. FRANCISCUS VAN ASSISI, en wierpen eenen afscheidsgroet aan de Adriatische zee toe. — Men vrage ons nu niet meer, hoe ons de reis bevallen is; zij die het boek van DR. MENZEL doorlezen hebben, zullen zich-zelven de vraag kunnen beantwoorden; en wij twijfelen niet, of zij zullen alsdan, even als wij, dit vrij en goed vertaald boek, het Nederlandsch kunstminnend en reislievend publiek ten volle aanbevelen.

ALLERLEI.

Oude Kersfeestviering.

Volgens het verhaal van zekeren DR. OLIVER, die zegt, dat hij er ooggetuige van geweest is, zoude de Admiraal RUSSEL, op Kersdag van het jaar 1695, te Cadix zijne gasten op de volgende zonderlinge wijze onthaald hebben. Midden in eenen hof van limoen- en oranjeboomen, den eigendom van DON PEDRO VALASCO, Gouverneur van Cadix, stond eene fontein, omgeven door eenen bak, die op de Hollandsche wijze met tigchelsteenen belegd en zoo zuiver en net bewerkt was, als of het eene Japansche punschkom was. In dezen bak werden op Kersdag zes kuipen water uitgestort, waarbij een half okshoofd echte Berg-malaga, twee honderd galonnen (ruim 7½ Ned. vat) brandewijn, zes honderd pond (ruim 283 Ned. pond) suiker, twaalf duizend limoenen en naar evenredigheid notenmuskaat gevoegd werden. De Admiraal had het huis van den Gouverneur, waaraan den hof belend was gehuurd, en hield aldaar den geheelen winter zijn verblijf. Hier noodigde hij alle Engelsche en Nederlandsche kooplieden die zich te Cadix bevonden en alle officieren van zijne vloot ter maaltijd, op welke twee honderd verschillende vleeschspijzen, benevens eenige andere zeldzame geregten voorgezet werden. De Admiraal deed ook ten gebruike van de genoodigden eenen os braden. Na het einde van den maaltijd begaven zij zich allen naar de fontein of liever naar de punschkom, waarin eene kleine boot rondvoer, in welke een jongen zat, die bekers bij zich had, om die het gezelschap aan te bieden. De Admiraal stelde de eerste toasten; nadat de overigen die alle beantwoord hadden, traden zij geheel gekleed, met schoenen en kousen in de punschkom, zoodat het bootje met den zich daarin bevindenden GANYMEDES groot gevaar liep van om te slaan, waardoor hij ligt in de punschgolven den dood had kunnen vinden; maar de edele duikers redeeden door eenen spoedigen ruk den bedreigden jongen uit het gevaar en lieten de punschkom in de steek.

Zonderlinge Overeenkomst.

In de nabijheid van Grosvenor-place te Londen wonen vier heelmeesters, die allen eene belangrijke praktijk hebben, en *Churchyard* (kerkhof), *Sloughter* (slager), *Blood* (bloed) en *Death* (dood), heeten.

TER AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *Maart*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54⅞, $\frac{15}{16}$, 55; dito 5 pCt. 100¾, elf zestiende, dertien zestiende; Kansbill. 27¼, drie zestiende, vijfde zestiende, drie achste; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94¾; Handelm. 179½, ¾; O. India 5 pCt. 98⅝, zeven zestiende; Ardoins 17⅝, elf zestiende, ¾, dertien zestiende.

*** De Burgermeester van *Zevenbergen* maakt bekend, dat de gewone voorjaars PAARDEN- en BEESTEN-MARKT, binnen deze Gemeente invalt op Woensdag den 3den April 1839.

De Burgemeester voornoemd.
J. DAMEN.

DOOR ZIEKTE, UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR,

om met half April te aanvaarden.

Een Hecht en Sterk HOUTEN GEBOUW of TENT, lang circa 52 Rijnl. Voeten en breed circa 40, waarin 8 Schuiframen, Planken Vloer en gedekt met Pannen, zijnde zoodanig geconstrueerd, dat het geheel met weinig moeite en kosten uit een en in elkander gaat. Hetzelve is thans geplaatst, in het aangenaamst en boschrijkste gedeelte der Stad *Tilburg*; de weg er na toe leidende, is de schoonste en vrolijkste wandeling dezer volkrijke plaats; geen wonder dus, dat daarin sedert jaren, KOFFIJHUIS en TAPPERSNERING met veel Succes is uitgeoefend. Het terrein van dit gebouw, waarop de Schutterij en andere, zoo Militaire als Muzijk-korpsen veelal hunne gewone oefeningen houden, is ongeveer 90 oude Roeden groot; aan hetzelve is tot October aanstaande Huur; hetgeen tot deze Tent behoort als Billard, Tafels, Stoelen, Glazen enz., kan tegen een redelijke prijs overgenomen worden.

Te bevragen bij den Eigenaar L. RIJKEN te *Tilburg*, Wijk Veldhoven.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een welgeconditioneerde PLATTELANDS APOTHEEK, nagelaten door wijlen den Heer W. DOODEMONT, in leven Genees- en Heelmeester te *Nieuw-Vossemeer*, Provincie *Noord-Braband*. Te bevragen bij deszelfs Weduwe aldaar.

DÉPART DÉFINITIF SAMEDI SOIR.

F. CANONGETTE ET COMP: *Déballés Hôtel de la Couronne à Bréda*, ont l'honneur de prévenir MM. les Amateurs de Livres, que la cloture de leur Magasin aura lieu *Samedi Soir*, on peut jusqu'alors s'y procurer les ouvrages de tous genres, Papiers Vélins et autres articles qu'il renferme. *Voir les Catalogus.*

EN VENTE CHEZ BROESE & COMP., à BRÉDA:

TRÉSOR
HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE.

à 35 Cents le Volume.

PROSPECTUS.

En publiant le TRÉSOR HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE nous avons cru faire une œuvre plus utile encore pour le public que profitable pour nous. A mesure que le besoin de la lecture s'accroît, les publications nouvelles et les réimpressions se multiplient, mais les prix des ouvrages ne nous paraissent pas encore avoir atteint le *minimum* auxquel on peut se promettre de les voir arriver. La concurrence qui s'est établie entre les diverses sociétés de librairie a déjà produit une diminution considérable dans les prix des livres; cette diminution toutefois nous a paru susceptible de s'étendre encore par la réduction des bénéfices que sont obligées de faire les sociétés de librairie, pour subvenir aux fortes dépenses nécessitées principalement par les traitements élevés qu'elles abandonnent à leurs administrateurs. Nous chargeant nous-mêmes des soins de nos réimpressions, nous avons calculé que nous pourrions livrer les ouvrages choisis dont se composera notre recueil avec un rabais de 3/5 sur les prix du jour.

Notre intention est de réimprimer les meilleurs ouvrages connus en *Histoire*, *Voyages*, *Littérature*, etc., ainsi que tous les ouvrages qui se publieront avec un succès non contesté, et de ne les réimprimer que pour nos abonnés seulement, de sorte qu'aucun exemplaire du TRÉSOR HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE ne sera livré au commerce.

En réduisant d'une manière si notable les prix de nos publications, et en les mettant ainsi à la portée de toutes les fortunes, nous n'avons cependant pas voulu qu'elles fussent inférieures aux autres, sous le rapport du format, du texte et du papier, aussi avons-nous la conviction qu'elles pourront figurer dans toute bibliothèque sans la déparer.

Nous avons adopté l'in-octavo pour format; chaque volume contiendra 16 feuilles ou 256 pages.

Les souscriptions se font pour une série de 12 volumes, contenant ensemble 192 feuilles ou 3072 pages. S'il arrivait que les 12 volumes d'une série ne comportassent pas cette quantité de feuilles, et que le nombre manquant fut au moins de 12 feuilles (192 pages), il y serait suppléé par un volume, formant un ouvrage complet, délivré gratis aux souscripteurs.

Nos ouvrages seront souvent embellis de vignettes ou de portraits exécutés par les meilleurs artistes, sans augmentation de prix.

Ouvrages Composant la Première Série.

HISTOIRE DE LA CONQUÊTE D'ANGLETERRE, par les Normands, de ses causes et de ses suites jusqu'a nos jours, en Angleterre, en Écosse, en Irlande et sur le continent; par *Aug. Thierry*. 5 Vol.

ŒUVRES COMPLÈTES du comte *Xavier de Maistre*. 1 Vol.

DIX ANS D'ÉTUDES HISTORIQUES, par *Aug. Thierry*. 1 Vol.

LES CHOUANS OU LA BRETAGNE EN 1799, par *M. de Balzac*. 1 Vol.

HISTOIRE DE LA RÉVOLUTION FRANÇAISE, depuis 1789 jusqu'à 1814, par *F. A. Mignet*, de l'Académie française, directeur des archives aux affaires étrangères; treizième édition, augmentée de l'Histoire de la Restauration jusqu'à l'événement de Louis-Philippe Ier, par M. *Emile de Bonnechose*. 2 Vol.

LETTRES SUR L'HISTOIRE DE FRANCE, par *Aug. Thierry*. 1 Vol.

NB. *La série sera terminée par un ouvrage, non encore réimprimé, d'un des meilleurs auteurs.* 1 Vol.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers